

POSTANOWIENIE

Dnia 12 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Pacuda (przewodniczący)

SSN Krzysztof Rączka

SSA Jolanta Hawryszko (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania W.R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o odsetki,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 12 kwietnia 2017 r.,

zażalenia ubezpieczonej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 28 września 2016 r., sygn. akt III AUa .../15,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych po rozpoznaniu sprawy z odwołania W.R. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. o odsetki, w związku ze skargą kasacyjną pełnomocnika ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z 25 kwietnia 2016 r., postanowieniem z 28 września 2016 r. odrzucił skargę kasacyjną.

W uzasadnieniu wskazał, że wyrokiem z 25 kwietnia 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację ubezpieczonej W.R.. Odpis wyroku Sądu Apelacyjnego wraz z uzasadnieniem został doręczony ubezpieczonej 14 czerwca 2016 r. W dniu 12 sierpnia 2016 r. profesjonalny pełnomocnik ubezpieczonej złożył po powyższego wyroku skargę kasacyjną, wskazując wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę

2.000 zł. Sąd Apelacyjny zgodnie z art. 398¹ § 1 k.p.c. oraz art. 398² § 1 k.p.c. odrzucił skargę ponieważ spór między stronami toczy się o odsetki, w związku z powyższym skarga kasacyjna byłaby dopuszczalna, gdyby wartość przedmiotu zaskarżenia wynosiła co najmniej 10.000 zł, co w rozpoznawanej sprawie nie miało miejsca. Zgodnie z art. 398⁶ § 2 k.p.c. Sąd drugiej instancji odrzucił skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c., nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalna.

Zażalenie na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] złożył pełnomocnik skarżącej wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do merytorycznego rozpoznania. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił: - rażące naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez bezzasadne przyjęcie, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna; - rażące naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. przez bezzasadne przyjęcie, że niniejsza sprawa nie może być rozpoznana z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia, mimo charakteru sprawy (wynikającej z wstrzymania wypłaty emerytury); - rażące naruszenie art. 398⁴ § 3 k.p.c. przez brak weryfikacji wartości przedmiotu zaskarżenia, który precyzyjnie nie został wyliczony przez ZUS i nie był określony w apelacji przez skarżącą z uwagi na brak udziału pełnomocnika na tym etapie postępowania, a która to wartość nie podlegała sprawdzeniu przez Sądy I i II instancji.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne, ponieważ wskazane w nim podstawy nie usprawiedliwiały wniosku strony. Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

Po pierwsze, niewątpliwie przedmiotem postępowania było żądanie zapłaty odsetek liczonych od wysokości wstrzymanej emerytury. To, że ubezpieczona w postępowaniu przed organem rentowym początkowo dochodziła prawa do wypłaty wstrzymanej emerytury wraz z odsetkami nie wyznacza przedmiotu postępowania sądowego. Ubezpieczona w treści zażalenia wprost wskazała, że organ przychylił się do jej żądania i uznał prawo do wypłaty wstrzymanej emerytury. Zatem na etapie postępowania sądowego, jako sporne pozostało wyłącznie roszczenie o odsetki, które wyznaczyło przedmiot postępowania. Jest to roszczenie o charakterze majątkowym. Wprawdzie odsetki z definicji są należnością uboczną od świadczenia głównego, co jednak nie przekreśla ich majątkowego charakteru. Natomiast w rozpatrywanej sprawie ubezpieczona wystąpiła na drogę sądową z roszczeniem wyłącznie z tytułu odsetek dokonując ich swoistej kapitalizacji za zamknięty okres. Tym samym roszczenie nie może być poczytane jako uboczne w stosunku do roszczenia o zapłatę wstrzymanej emerytury (por. postanowienie SN z 19 listopada 2015 r., V CZ 72/15). Jest to roszczenie główne ubezpieczonej i stanowi przedmiot sporu sądowego.

Po drugie, wbrew twierdzeniu skarżącej, nie można uznać, że w sprawie skarga jest dopuszczalna bez względu na przedmiot postępowania. Nie ma bowiem żadnych proceduralnych podstaw do uznania, że żądanie skarżącej zapłaty odsetek, które wynika z faktu wstrzymania wypłaty emerytury, należy traktować jak sprawę o wstrzymanie emerytury. Co do kwestii emerytury nie ma bowiem między stronami sporu. Sąd Apelacyjny słusznie potraktował sprawę jako dotyczącą prawa majątkowego, a zatem dopuszczalność skargi była uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia, czyli od wartości tego prawa. Należy podkreślić, że przywołany przepis procedury cywilnej jest jednoznaczny. W każdym przypadku skarga przysługuje w zależności od wartości przedmiotu zaskarżenia, zaś wyjątkiem są roszczenia o przyznanie lub wstrzymanie renty/emerytury. Wyjątków nie należy interpretować rozszerzająco. Jeżeli strona zgłasza roszczenie w istocie o zapłatę należności, na którą składają się odsetki wyliczone za zamknięty okres, to roszczenie ma walor *stricte* majątkowy.

Przyjęta przez ubezpieczoną argumentacja, że przedmiot żądania wynika z uprzedniego wstrzymania emerytury, a zatem skarga kasacyjna przysługuje

niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, jest nie do przyjęcia, ponieważ w istocie prowadzi do niedopuszczalnej rozszerzającej interpretacji art. 398² § 2 k.p.c. Nie może być przedmiotem zaskarżenia świadczenie, co do którego nie istniał spór sądowy, a wyjaśnienie stanowisk stron zakończyło się na etapie postępowania administracyjnego przed organem rentowym. Sąd Najwyższy w postanowieniu z 17 czerwca 2016 r., IV CZ 32/16 stwierdził, że wartość przedmiotu zaskarżenia wskazywana w skardze kasacyjnej powinna odnosić się do rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji, nie zaś stanowić odpowiednik wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia apelacją.

W odniesieniu do wywodów zażalenia, należy też wskazać, że z art. 25 § 1 k.p.c. wynika kompetencja, nie zobowiązanie Sądu. Wartość odsetek nie budziła wątpliwości, zatem Sąd nie widział konieczności sprawdzania. Nie budzi też wątpliwości składającego zażalenie skoro, w celu wykazania dopuszczalności skargi samodzielnie nie przeliczył odsetek.

Mając na względzie przedstawioną ocenę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 1 i 3 k.p.c. oddalił zażalenie ubezpieczonej.